	13. I. Murakaev "Menejment" fanidan praktikum –T.: Moliya, 2001. – 139 b. 14. N.Q., Yo'ldoshev V.I. Nabokov "Menejment nazariyasi". O'quv qo'llanma. –T.: TDIU, 2013. -312 b. **Axborot manbaalari** 15. www. google.co.uz – Qidiruv tizimi. 16. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali. 17. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 18. www.norma.uz – elektron huquqiy sayti. 19. www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Statistika Qo'mitasi sayti. 20. www.ziyonet.uz – ta'lim portali.
	Fan dasturi Namangan-muhandislik qurilish institutida ishlab chiqilgan va institut ilmiy-uslubiy Kengashining 2024 yil " " dagi ..-sonli yig'ilishida tasdiqlangan.
.	Modul uchun mas'ul: T. Ergashev NamMQI, "Menejment" kafedrasi professori, i.f.d. R. Ismatov NamMQI, "Menejment" kafedrasi dotsenti, i.f.n.
.	**Taqrizchilar:** O. Kazakov - NamMTI "Menejment" kafedrasi professori., i.f.n. I. Sirojiddinov - NamMQI "Iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti, i.f.n.;

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK - QURILISH INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
Namangan muhandislik – qurilish
instituti rektori
_______ Sh.T.Ergashev
2024 yil «30» 08 ______

NamMQI
O'quv-uslubiy boshqarma
№ 27
«30» 08 2024 y.

STRATEGIK BOSHQARUV
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400000 –Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Mutaxassislik:	70411801- Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Namangan 2024

<table>
<tr><td>Fan/modul kodi
STRMAM205</td><td colspan="2">O'quv yili
2024-2025</td><td>Semestr
2</td><td colspan="2">Kreditlar
5</td></tr>
<tr><td>Fan/modul turi
Tanlov</td><td colspan="3">Ta'lim tili
O'zbek/rus</td><td colspan="2">Haftadagi dars soatlari
5</td></tr>
<tr><td colspan="2">Fanning nomi</td><td colspan="2">Auditoriya mashg'ulotlari (soat)</td><td>Mustaqil ta'lim (soat)</td><td>Jami yuklama (soat)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Strategik boshqaruv</td><td colspan="2">74=30m+44a</td><td>76</td><td>150</td></tr>
</table>

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan **maqsad** talabalarga korxona va tashkilotlarda strategik jarayonni shakllantirish, boshqarish, boshqaruv qarorlarini qabul qilishda strategik nuqta nazarlardan kelib chiqqan xolda yondashishni o'rgatish xamda ularni amalda tatbiq etish ko'nikmasini shakllantirishdan iborat.

Fanning **vazifasi** korxonani ichki va tashqi muhitlarini tahlil qilish modellari, strategiyani bajarish bo'yicha asosiy vazifalar strategtiyaga mos yo'nalishlarni belgilash. Korxonada strategiyani quvvatlovchi ishchanlik muhitini yaratish, strptegik boshqarish samaradorligini oshirish va takomillashtirish uslubiyotlarini axamiyatini ochib berishdan iborat.

Fanning asosiy vazifalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Korxonaning iqtisodiy rivojlanishiga asoslangan turli hil strategiyalarni amalga oshirish asoslarini o'rganish;

Tahlil usullaridan foydalangan xolda korxonalarni strategik boshqarishni tashkil etishni o'rgatish;

Ishlab chiqarishni boshqarish va strategik o'zgarishlarini o'rganish;

Tashkiliy resurslarni va strategik rejalashtirishni o'rganish;

Qiymat zanjiri boshqaruvi va strategik o'zgarishlargni o'rganish;

Strategik jarayonlarining boshqarilishini o'rganish:

Strategik boshqaruvni takomillashtirishni o'rganish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Strategik boshqaruv asoslari

Strategik boshqaruvning mohiyati. Strategik boshqaruvning xususiyatlari va tarkibi. Strategik boshqaruvning vazifalari va tamoyillari. Strategik boshqaruv turlari va tashkilotning tashqi muhiti. Strategik maqsadlar. Tashkilot strategiyasi va uni shakllantirish jarayoni

2-mavzu. Strategik boshqaruv usullari

Strategik pozitsiyalarni tanlash orqali boshqarish. Kuchli va kuchsiz signallarni boshqarish. Kutilmagan strategik sharoitda boshqaruv. Strategik to'plamlarni boshqarish. Strategik vazifalarni boshqarish. Kutilmagan o'zgarishlar sharoitida boshqarish.

3-mavzu. Strategiyani amalga oshirishni boshqarish

Strategiyani boshqarish jarayoni va boshqarishning asosiy vazifalari. Strategiyani amalga oshirishdagi strategik o'zgarishlar. Strategik nazorat va kontrolling. Strategiyani amalga oshirish jarayonini baholash va unga tuzatish kiritish.

4-mavzu. Kompaniyaning bosh qiymatlarini yaratish

Strategiyani bajarish bo'yicha asosiy vazifalar. Strategiyaga mos yo'nalishlarni belgilash. Strategiyani quvvatlovchi ishchanlik muhitini yaratish. Hal qiluvchi vazifalarga odamlar tanlash

5-mavzu. Reinjiniring va tuzilmani takomillashtirish

Bosh qiymatlarni yaratish. Tashkiliy tuzilmani strategiyaga moslashtirish. Nima uchun tuzilma strategiyaga ergashadi. Boshqarishning turli tashkiliy tuzilmalari afzalliklari va kamchiliklari. Tuzilmalarni moslashtirish faoliyati istiqbollari.

6-mavzu. Kompaniya byudjeti va siyosati

Byudjetlarni strategiya bilan bog'lash. Strategiyani quvvatlovchi siyosat va muolajalar yaratish. Strategiyani takomillashtirishning eng yaxshi amaliyotini kiritish. Quvvatlovchi tizimlarni o'rnatish. Strategik axborotni ifodalash.

7-mavzu. Strategiyani quvvatlovchi moddiy rag'batlantirish tizimini yaratish

Taqdirlash san'ati. Mukofotlar va rag'batlantirish. Mukofotlarni ish natijalariga bog'lashning zarurligi. Erishilgan natijalar uchun to'lovlar

8-mavzu. Strategiyani quvvatlovchi korporativ madaniyat yaratish

Korporativ madaniyat manbalari. Korporativ madaniyat kuchi. Kuchli va zaif korporativ madaniyat. Yaxshi rivojlanmagan yoki nosog'lom korporativ madaniyat. Moslashuvchan korporativ madaniyat. Strategiya va madaniyatni muvofiqligini

ta'minlash Axloqiy me'yorlar va qadriyatlar tizimini o'rnatish. Korporativ madaniyatni takomillashtirish.

9-mavzu. Strategik yetakchilikni ta'minlash

Personal bilan maksimal muloqot asosida boshqarish. Strategiyani quvvatlovchi muhit va madaniyat yaratish. Tashkilot ichki muhitining yangiliklarni tadbiq etish qobiliyatini quvvatlash. Kompaniya siyosatiga munosabat. Axloqiy xulqni quvvatlash. Muvofiqlashtirish jarayoniga rahbarlik qilish

10-mavzu. Korxona boshqaruvi funktsional tuzilmalarining strategik afzalliklari va kamchiliklari

Korxona funktsional tuzilmalarining strategik ustunliklari va strategik kamchiliklari. Boshqaruvning biznes birliklariga moslashgan markazlashmagan tuzilmaning strategik afzalliklari va kamchiliklari. Boshqaruvni marritsa tuzilmasining strategik afzalliklari va kamchiliklari. Faoliyat turlari ko'paytirilgan global kompaniyadagi matritsa ko'rinishidagi tuzilma. Xalqaro bozorlarda ishtirok etadigan korxonalarning tashkiliy jihatlari. Tashkiliy tuzilmalarning rivojlanish istiqbollari.

11-mavzu. Strategiyani amalga oshirish va nazorat etish

Mavjud strategiyaning samaradorligi. Korxonaning strategik muammolari. Raqobat ustunligini saqlash uchun himoya strategiyalaridan foydalanish. Turg'un va so'nib borayotgan tarmoqlardagi strategiya. Strategiyani qayta ko'rib chiqish. Muvaffaqiyatli strategiya yaratish tamoyillari

12-mavzu. Strategik boshqaruvda mahsulot kontseptsiyasi

Korxonani strategik boshqarishda mahsulotning o'rni. Mahsulotga bo'lgan qarashlarning shakllanishi. Mahsulotning markasi. Mahsulotning imiji. Kafolatlar.

13-mavzu. Mahsulot dinamikasi

Mahsulotning hayotiy davri. Hayotiy davrning alohida davrlarida mahsulot strategiyasi. Yangi mahsulotlarni yaratish strategiyasi. Korxonaning mahsulot strategiyasi

14-mavzu. Korxona strategiyasining samaradorligi

Strategik muvofiqlik, miqyos samarasi. Korporatsiya strategiyasini qayta ko'rish yoki qisqartirish va buyurtma portfelini qayta restrukturizatsiya qilish. Qisqartirish va voz kechish strategiyalari. Yangi biznesga kirish strategiyasi. Samaradorlik mezoni.

15-mavzu. Innovatsiya strategiyalari

Korxonalarda innovatsion faoliyatni tashkil etish va boshqarish. Innovatsion faoliyatda ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari. Innovatsiyalarni joriy etishga qarshilik ko'rsatuvchi omillar. Xorijiy kompaniyalarda innovatsion faoliyatni tashkil etish va boshqarish tajribasi

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Strategik boshqaruv asoslari.
2. Strategik boshqaruv usullari.
3. Strategiyani amalga oshirishni boshqarish
4. Kompaniyaning bosh qiymatlarini yaratish
5. Reinjiniring va tuzilmani takomillashtirish.
6. Kompaniya byudjeti va siyosati
7. Strategiyani quvvatlovchi moddiy rag'batlantirish tizimini yaratish.
8. Strategiyani quvvatlovchi korporativ madaniyat yaratish
9. Strategik etakchilikni ta'minlash.
10. Korxona boshqaruvi funktsional tuzilmalarining strategik afzalliklari va kamchiliklari.
11. Strategiyani amalga oshirish va nazorat etish.
12. Strategik boshqaruvda mahsulot kontseptsiyasi
13. Mahsulot dinamikasi.
14. Korxonaning mahsulot strategiyasi
15. Korxonaning strategik muammolari
17. Korxona strategiyasining samaradorligi
15. Innovatsiya strategiyalari
16. Korxonalarda innovatsion faoliyatni tashkil etish va boshqarish
18. Korporativ madaniyat manbalari.
19. Tashkiliy tuzilmani strategiyaga moslashtirish.
20. Strategiyani boshqarish jarayoni va boshqarishning asosiy vazifalari.
21. Strategiyani amalga oshirishdagi strategik o'zgarishlar.
22. Boshqaruvni marritsa tuzilmasining strategik afzalliklari va kamchiliklari.

Amaliy mashg'ulotlar mul'timedia qurlmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur.

Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Tarmoqni ifodalovchi iqtisodiy ko'rsatkichlarni tadqiq etishda umumilmiy va rasmiy-mantiqiy usullardan foydalanib tahlil qilish.
2. Strategiyani yaratishning 3 vazifasini o'rganib, tahlilini qilish. (Taqdimot ko'rinishida topshiriladi)
3. Strategiyani yaratishda va qayta ishlash jarayonida menejerning vazifalarini tadqiq etish va loyihalashtirish.
4. Kompaniyaning mavjud strategiyasi va faoliyatini baholashni tadqiq etish va loyihalashtirish.
5. Xalqaro operatsiyalarning xususiyatlarini tahlil qilish va loyihalashtirish. (Taqdimot ko'rinishida topshiriladi)
6. Noturdosh tarmoqlarga diversifikatsiyalanish strategiyalarini o'ganib chiqib, loyiha tuzish va taqdimot ko'rinishida topshirish.
7. Strategik rejalashtirishni tahlil qilish va loyihalashtirish.
8. Korxonalar to'qnash keladigan strategik muammolarni "SAAS TEKS INVEST" MCHJda tahlilini o'tkazish va taqdimot ko'rinishida topshirish.
9. Korxona raqobat mavqeini zaif va kuchli jihatlarini tahlil qilish.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. **V. Fanni o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- asosiy tushunchalarni aniq ko'rsatadigan va boshqaruv jihatlarini namoyish etish imkonini beradigan tashkilotlar hayotidan mustaqil ravishda boshqaruv vaziyatlari haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lishi;***
- olingan nazariy bilimlarni tashkilotlarda boshqaruv qarorlarini ishlab chiqish va qo'llash ***ko'nikmalariga ega bo'lishi;***
- xodimlarni boshqarishda zamonaviy usullarini qo'llash, tashkilotning ish faoliyatini yaxshilash uchun tashkiliy madaniyatni boshqarish tizimini ishlab chiqish, tashkilotdagi muloqot jarayoniga ta'sir ko'rsatish, turli vaziyatlar va muammolar buyicha boshqaruv qarorlarini qabul qilish ***malakasiga ega bo'lishi kerak.***

4. **VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ijodiy vazifa;
- Ta'limning faol metodlari;
- insho yozish;
- tahliliy hisobot taqdimoti;
- taqdimotning video / slaydlar tayyorlash;
- nashrlarni tayyorlash;
- bilts-savolnoma;
- debatlar va munozaralar;
- mulohaza va nazorat uchun savollar;
- amaliy topshriq;
- krossvordlar;
- turli darajadagi testlarni echish.

5. **VII. Kreditlarni olish uchun talablar:**

"Strategik boshqaruv" kursi 2 semestrga mo'ljallangan bo'lib, fanni o'qitish ta'limning kredit tizimi asosida ma'ruza, amaliyot mashg'ulotlari, taqdimotlar, hamda mavzu bo'yicha mustaqil topshiriqlarni o'z ichiga oladi. Oraliq nazorat, mustaqil ish shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshiriqlarini topshirishi kerak bo'ladi.

6. **Asosiy adabiyotlar**

1. O.S. Kazakov Menejmentga kirish: Darslik. – T.: 2021. – 378 b.
2. N.Q Yo'ldoshev. va b, "Strategik menejdment". Darslik. –T.:TDIU, 2013 y.
3. N.Q., Yo'ldoshev V.I. Nabokov "Menejment nazariyasi". Darslik. –T .: TDIU, 2011. - 367 b.
4. D.S. Qosimova Menejment nazariyasi: Darslik. –T.: "Tafakkur-bo'stoni". 2011. 336 b.
5. Frank Rothoemel Strategik Management:Concepts (2 nd edition)Mc Graw-H:Education 9 January.2014.USA.-528p.
6. A. Michael H:II. Strategik Management: Competitiveness and Globalization-Concepts and Cases. South-WesternCollage Pub.2014. USA.—896 p.
7. R.Fred David. Strategik Management:A Competi Approach, -Concepts and Cases. Pearson. 2014. USA.—696 p.
8. A. Arthur Thompson. Jr.A.J Strikland Strategik Management concepts and cases.. 2012.—7789 p.

Qo'shimcha adabiyotlar

9. SH. M Mirziyoev. "Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligiining garovi". /-T.: O'zbekiston. 2017. - 48 b.
10. SH. M. Mirziyoev Buyuk kelajagimiz mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. –T., "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b.
11. SH.M Mirziyov. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak". / T.: O'zbekiston, 2017. – 104 b.
12. A.S. Kucharov Menejment. O'quv qo'llanma –T.: TDIU, 2009 y. - 286 b.